



Länsstyrelsen
Västerbotten

Yttrande

1 (3)

Datum
2024-08-29

Diarienummer
3534-2024

Finansdepartementet
fi.remissvar@regeringskansliet.se

Yttrande över Statskontorets rapport Koncentration av viss länsstyrelseverksamhet

Er beteckning: Fi2023/02517

Sammanfattning

Länsstyrelsen tillstyrker de förslag till koncentration som framgår i avsnitt 4 i promemorian, men anser att det saknas anledning att koncentrera ytterligare verksamheter. Länsstyrelsen vill poängtera att koncentration inte går att likställa med effektivitet. I många fall krävs både djup och bred kompetens samt kunskaper om regionala förhållanden för en effektiv hantering av ärenden. Den kompetensen riskerar att gå förlorad hos länsstyrelserna om koncentrationen av länsstyrelseverksamhet fortsätter. Länsstyrelsen anser vidare att det är av största vikt att anslagen inte reduceras vid en eventuell koncentration.

Avsnitt 4.2 Resurser bör fördelas om när fler verksamheter koncentreras

Länsstyrelsen delar inte uppfattningen att resurser bör fördelas om ifall förslaget till koncentration genomförs. Det är i stället av största vikt att anslagen inte reduceras i sådant fall. Detta eftersom anslagen reducerades kraftigt vid koncentrationen 2012. Om regeringen beslutar att fördela om resurser bör fördelningen ske utifrån fem parametersmodellen. Med hänsyn till det mycket låga antalet ärenden inom aktuella ärendekategorierna är felmarginalen stor för redovisningen av antalet årsarbetskrafter som länsstyrelserna lagt på dem. Med utgångspunkt i femparametersmodellen skulle istället ca 72 000 kronor omfördelas från Länsstyrelsen Västerbotten till Länsstyrelsen Norrbotten.

Allmänna synpunkter

Länsstyrelsen Västerbotten anser att det inte är lämpligt att flytta tidigare koncentrerad verksamhet till civilområdesansvarig länsstyrelse. Det finns ingen effektiviseringsvinst med detta.

Konsekvenser

Länsstyrelsen vill också lyfta fram de negativa konsekvenser som en fortsatt koncentrerings av verksamheter vid länsstyrelserna innebär.

Kompetensförsörjning och kompetens

Kompetensförsörjningen är redan idag ett stort problem för många arbetsgivare. En fortsatt koncentrerings försvårar möjligheten att rekrytera och behålla medarbetare. Myndigheten får därmed också svårare att upprätthålla kompetens. Länsstyrelsen Västerbotten är en viktig aktör i samhällsomvandlingen i norr med satsning på grön omställning och det kräver kompetenta välutbildade medarbetare. En koncentrerings av uppdrag och arbetsuppgifter medför en minskad attraktionsförmåga som arbetsgivare och en ökad sårbarhet när det gäller kompetensförsörjningen i norr.

Försämring för kommunerna

Länsstyrelsen är en viktig samtalspart till kommunerna inom en mängd områden och har i en del fall en uttalad roll att vägleda kommunerna (t.ex. tillsynsvägledning). Genom koncentrerings blir det en asymmetri i kompetens mellan de olika länsstyrelserna som är negativt för kommunerna.

Statlig närvaro

Den statliga närvaron inom länet minskar inom vissa områden och förutsättningarna för att verka för att nationella mål får genomslag i länet, samtidigt som hänsyn ska tas till regionala förhållanden och förutsättningar försämras.

Totalförsvaret och krisberedskap

Länsstyrelsen är den högsta civila totalförsvarsmyndigheten i länet. Om kompetensen vid myndigheten blir snävare och det blir svårare att hitta och behålla personal finns risk för att uppdragen inom totalförsvaret och krisberedskap försvåras och eftersätts. Det behövs bred kompetens som till exempel beredskapshandläggare, jurister och handläggare med gedigen förvaltningskunskap och god

handläggarna för att kunna utföra de arbetsuppgifter som följer av uppdragen som totalförsvarsmyndighet och inom krisberedskap.

Eventuell fortsatt koncentration

Länsstyrelsen anser att koncentrationen inte bör fortsätta. Om den gör det anser Länsstyrelsen Västerbotten att uppdrag och arbetsuppgifter ska fördelas utifrån andra bedömningsgrunder och inte enbart till de länsstyrelser som är CIVO-län. Det är viktigt att öka attraktionskraften i norr för att minska sårbarheten när det gäller kompetensförsörjningsbehovet. I det sammanhanget är det viktigt att höja blicken och se vad regionen kan erbjuda utifrån sina olika förutsättningar. I Umeå finns norra Sveriges största och bredaste universitet i Umeå universitet. I Umeå finns också högspecialiserad regionsjukvård och en CBRNE- kompetens som ligger på högsta internationella nivå.

Även om man tittar ur ett snävare perspektiv och då enbart på länsstyrelsen är en viktig faktor i det sammanhanget vilken möjlighet länsstyrelsen har att rekrytera och behålla kompetens. Att koncentrera mer verksamhet till ett CIVO-län i norr med svårigheter att attrahera kompetens och dessutom konkurrerar med en växande industri och har ett mindre universitet som inte lyckas få studenter att stanna i regionen är problematiskt för norra Sverige.

Länsstyrelsen vill lyfta fram Trafikverket som exempel. Myndigheten har i sin anpassning av den regionala organisationen till civilområdenas geografi, valt att som två av sina huvudorter ha andra orter än den ort där civilområdesansvarig länsstyrelse har sitt säte. Samma tankesätt bör gälla för det fall länsstyrelseverksamhet ska koncentreras.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av landshövding Helene Hellmark Knutsson med chefsjurist Per Lundström som föredragande. I den slutliga handläggningen har länsråd Lars Lustig medverkat.